FAGBL

KEND DIN RET
FÅ DEN RETTE LØN PÅ DØGN-OMRÅDET
SIDE 26

FOKUS
BORTVIST FOR EN BAGATEL
SIDE 8

KOST & SERVICE

SERVICEASSISTENTER OPDAGEDE FEJL OG TOG AFFÆRE

SÅDAN FIK VI FULD LØN UNDER UDDANNELSE

SIDE 6

Gratis digitalt forløb til p-mødet

BØRNS VILKÅR

TRYG DAGLIG MODTAGELSE

Find forløbet og andre gratis materialer her!

På www.bornsvilkar.dk/p-møder finder du det **gratis digitale refleksionsforløb "Tryg daglig modtagelse"**. Det består af en **film**, et **hæfte**, en **forældreguide** og **spørgsmål** til fælles faglig refleksion. Forløbet kræver **ingen forberedelse**, og kan bruges som afsæt for faglig dialog på jeres næste **personalemøde.**

Varighed: ca. 45 min.

SNAPSHOT

ROBOT KLARER LØFT PÅ SUPER-SYGEHUS

SIDE 18

INDHOLD

4 **Chefredaktørens leder**

6 **Fag og fremtid**
Serviceassistenter har kæmpet for at få fuld løn under uddannelse

8 **FOKUS Bortvisninger**
Flere bliver tilsyneladende bortvist fra jobbet på et tyndt grundlag

15 **Det virker**
Benløfter afhjælper tunge løft

16 **Striiben & Medlem til medlem**

18 **Snapshot**
Det 3.300 kvadratmeter store produktionskøkken på Det nye OUH er taget i brug

22 **Fagligt talt**

24 **Brug FOA**
Ankestyrelsen blev stævnet i en sag om sygedagpenge

26 **Kend din ret**
En ny vejledning for aftalerne for døgnarbejde er landet

28 **INDBLIK Med døden på job**
Dilemmaerne er talrige, når man har med døende og deres pårørende at gøre

37 **Min vej**
Fra et liv med misbrug og kriminalitet til pædagogisk assistent

38 **A-kassen**
Husk at give besked om din ferie

39 **Mad på farten**

40 **Det sker**

41 **Quiz**

42 **Kollegakram**

43 **Groft sagt**

DET VIRKER
BENLØFTER SKÅNER PERSONALET
SIDE 15

INDBLIK
MED DØDEN PÅ JOB
SIDE 28

”

JEG MØDER PÅRØRENDE, DER SIGER, DE NOK IKKE SKULLE HAVE RINGET 112.

SIDE 28

PER GREEN
AMBULANCEREDDER

FOA

Ansv. chefredaktør Gitte Hejberg
gith@foa.dk · 46 97 24 58
Redaktionschef Allan Wahlers
alwa@foa.dk · 46 97 26 44
Udgiver FOA · Staunings Plads 1-3
1790 København V · 46 97 26 26
foa.dk · foa@foa.dk

Forside Jacob Stæckmann og Lars Stryhn Hansen, serviceassistenter. Foto: Per Rasmussen

BORTVIST FOR EN FRISK BEMÆRKNING

VELKOMMEN | Man kan da ikke blive bortvist for at fyre en sjov kommentar af til en borger, som man kender godt, og hvor omgangstonen normalt er humoristisk?

Jo, det kan man, hvis man arbejder i hjemmeplejen på Frederiksberg. Det har social- og sundhedshjælper Helle Dione Borg Pedersen måttet sande. Hun var på hjemmebesøg hos en borger, der fortalte, at han havde fået en økonomisk erstatning. Hvorefter Helle for sjov svarer: "Så er det da dig, jeg skal låne penge af."

Det skulle hun aldrig have sagt. Tre måneder senere bortviser lederen hende for at have forsøgt at låne penge af en borger.

Helle Dione Borg Pedersen er langt fra alene. De røde kort sidder stadig løsere på landets arbejdspladser. I 2019 havde FOA 103 bortvisningssager, i 2022 var tallet steget til 144, og alene i første kvartal i år har FOA registreret 48 sager.

En bortvisning er en hård sanktion. Man skal aflevere sit grej og forlade matriklen. Lønnen stopper øjeblikkeligt, og man risikerer at få karantæne i forhold til dagpenge. For ikke at tale om skammen og den psykiske nedtur, som mange oplever.

Uanset om motivet er kassetænkning i form af sparede lønkroner eller en kortere lunte på chefgangene, er det på tide at mane til besindelse. En bortvisning kan være berettiget i grelle tilfælde, men det er en urimelig hård sanktion for en medarbejder, der efter mange års tro tjeneste fældes af en fodfejl eller en frisk bemærkning. ★

Gitte Hejberg

GITTE HEJBERG
ANSV. CHEFREDAKTØR

> DE RØDE KORT SIDDER STADIG LØSERE PÅ LANDETS ARBEJDSPLADSER.

@GITTEHEJBERG

HVAD MENER DU?

Hvad er noget af det vigtigste, Robusthedskommissionen bør tage fat på?

AF ALLAN WAHLERS

FOTO: ALLAN WAHLERS

Bring kompetencer i spil

Mette Panum Andersen
Fællestillidsrepræsentant
Regionshospital Nordjylland

Det vigtigste er, at vi får bragt de kompetencer, vi får på uddannelserne, bedst muligt i spil. Det er også vigtigt, at samarbejdet mellem regioner og kommuner kommer til at fungere bedre.

Det grundlæggende på plads

Gina Nolte
Sosu-assistent og fællestillidsrepræsentant, SUH Køge

Der skal være fokus på, at alle de grundlæggende kompetencer er på plads i forbindelse med uddannelserne, og så skal der være plads til, at vi også oparbejder særlige og individuelle kompetencer alt efter det, vi arbejder med.

En national standard

Brith Mari Andersen
Sosu-assistent, Bornholms Hospital

Der er brug for et slags nationalt kompetencekørekort. På den måde får vi ens standarder for, hvad vi kan, uanset hvor i landet vi arbejder, eller hvilken afdeling vi er på.

BAG OM ORDET

Robusthedskommissionen skal komme med anbefalinger til løsninger på de grundlæggende udfordringer i sundhedsvæsnet. Anbefalingerne skal ligge klar i sensommeren 2023.

KILDE: SUNDHEDSMINISTERIET

POWER CARE

En af fordelene ved at arbejde som vikar det er, at der er så meget frihed ved det.

Mette, Social- og sundhedsassistent i POWERCARE

Nu kommer frihed og arbejdsglæde til en by nær dig
Som vikar hos POWERCARE tager du selv kontrollen over, hvor meget du ønsker at arbejde. Ifølge mange af vores vikarer, så er mere frihed lig med øget arbejdsglæde. Måske gælder det også for dig?

Nu dækker POWERCARE hele Danmark, så uanset om du er:

- Sygeplejerske
- Social- og sundhedsassistent
- Social- og sundhedshjælper
- Sygehjælper
- Plejehjemsassistent
- Hjemmehjælper
- Medhjælper
- Socialpædagog

Så finder du friheden og arbejdsglæden hos POWERCARE.

Scan QR-koden og ansøg om at blive vikar allerede i dag.

BRUG DIT KAMERA

Måtte slås tre år for ulempetillæg

Region kendte ikke regler for efterbetaling ved uddannelse af serviceassistenter. Fejlen har foreløbig givet 13 FOA-medlemmer 265.000 kroner.

AF MORTEN BRUUN | FOTO: PER RASMUSSEN

I virkeligheden er det ikke særlig svært: Når en arbejdsgiver søger penge i puljen 'Fra ufaglært til faglært' og sender en medarbejder på uddannelse, skal tilskuddet dække medarbejderens løn – inklusive ulempetillæg.

Alligevel gik det galt for Region Sjælland, da en lang række portører og ufaglærte serviceassistenter blev sendt på skolebænken for at uddanne sig til serviceassistenter. De fik ikke fuld kompensation for de tillæg, de gik glip af, mens de var i skole. I stedet beholdt regionen pengene og scorede dermed overskuddet.

265.000 kr. tilbagebetalt

Det er mere end tre år siden, FOA Guldborgsund gik ind i det hjørne af sagen, der handlede om sygehuset i Nykøbing F. Umiddelbart gik mistanken på, at der kun var sket fejl i en enkelt sag, men faglig konsulent Majken Fjeldsted opdagede hurtigt, at det gjaldt alle de portører og ufaglærte serviceassistenter på hospitalet, der var – eller havde været – i gang med at uddanne sig.

"Da regionen søgte tilskud fra puljen 'Fra ufaglært til faglært', var den ikke bevidst om, at samtlige tillæg skulle udmøntes. Og selv da den fejl blev påpeget, mente regionen fortsat, at den kunne beholde hele tilskuddet. Men de penge er netop møntet på at sikre medarbejderne deres normale løn – inklusive ulempetillæg – mens de er i praktik," siger Majken Fjeldsted.

Efter halvandet års tovtrækkeri bøjede regionen sig. Men sagen blev først endeligt lukket i februar i år, og FOA Guldborgsund kunne notere, at 13 ansatte på FOAs forhandlingsområde i alt skulle have efterbetalt 265.000 kroner.

Regionen: En kompleks sag

Formanden for FOA Guldborgsund, Bodil Marker, oplever, at der er tale om en bevidst forglemmelse fra arbejdsgiveren. Det er regionen ikke enig i:

"Sagen er kompleks og uden fortilfælde, og fordi der ikke har været klare og entydige svar, er det desværre en længere proces at udregne eventuelle tilgodehavender. Vi er helt enige med FOA om, at pengene skal udbetales hurtigst muligt. Der er løbende dialog med FOA, og sagen er ikke glemt," lyder det i et skriftligt svar fra Koncern HR i Region Sjælland. ★

SERVICEASSISTENTERNE LARS STRYHN HANSEN OG JACOB STÆCKMANN:

"DET BEDSTE ER, AT VI HAVDE RET"

"Jeg kunne ikke forstå, hvorfor jeg først skulle tvinges på uddannelse, og så samtidig gå ned i løn, mens jeg var i praktik. Når jeg tjekkede reglerne på regionens hjemmeside, kunne jeg jo se, at jeg var berettiget til ulempetillæg i forbindelse med uddannelse."

Sådan siger Lars Stryhn Hansen, da han som den første opdagede, at Region Sjælland ikke gav fuld løn til ufaglærte serviceassistenter og portører, mens de uddannede sig til serviceassistenter. Og det var således ham, der fik lavinen til at rulle, da han som ny tillidsrepræsentant kontaktede sin forgænger og FOA Guldborgsund.

"Arbejdsgiveren havde tvunget os til at tage uddannelsen, men vores private udgifter var stadig de samme – og vi regnede jo med vores tillæg som en del af vores private budget," siger Lars Stryhn Hansen, som endte med at få efterbetalt 35.000 kroner, da sagen sluttede tidligere på året.

Lars Stryhn Hansen (th) nøjedes ikke med at undre sig over, at hans ulempetillæg manglede, da han blev pålagt at uddanne sig til serviceassistent. Til blandt andre kollegaen Jacob Stæckmanns tilfredshed fulgte han sagen til dørs.

FLERE VENTER PÅ SVAR

Sagen om efterbetaling er langt fra slut. Flere medarbejdere fra de øvrige hospitaler i regionen har også penge til gode. Fagbladet FOA kan ikke få det præcise antal oplyst, fordi der ifølge Koncern HR i Region Sjælland stadig sagsbehandles, og hver enkelt sag behandles individuelt, og sagen derfor ikke betragtes 'færdigbehandlet'.

Derfor er det kun de 13 medarbejdere på FOAs forhandlingsområde på hospitalet i Nykøbing F., der sammen med 23 kolleger på 3F's overenskomst, der har fået deres penge.
De 36 medarbejdere har tilsammen fået lige godt 413.000 kroner – alle sammen fordi tillidsrepræsentant Lars Stryhn Hansen undrede sig og gik til FOA.

Balladen begyndte i 2017, da regionen besluttede, at alle portører skulle omskoles til serviceassistenter, hvis de ville beholde deres job. Dengang eksisterede puljen 'Fra ufaglært til faglært' ikke, og regionen tog det for givet, at portørerne ikke skulle have kompensation for deres ulempetillæg i forbindelse med den 10 måneder lange uddannelse.

Det brokkede Jacob Stæckmann sig allerede over dengang, men selvom puljen – og dermed vilkårene var en realitet, da han gik i gang med sin uddannelse – manglede han mellem 5.000 og 7.000 kroner hver måned.

"Det var som at slå i en dyne dengang," mindes han om forløbet.

I dag er de to kolleger tilfredse med, at sagen er slut. Og de er glade for, at de har fået de penge, de hele tiden har haft krav på. Men det er ikke det, der fylder mest.

"Det bedste er faktisk, at vi havde ret," siger Lars Stryhn Hansen.

Han suppleres af Jacob Stæckmann, der har en særlig hilsen til kollegaen – og serviceassistenternes tillidsrepræsentant på sygehuset i Nykøbing F:

"Det er virkelig et stærkt arbejde, Lars har lavet sammen med FOA. Det bliver i hvert fald ikke svært for ham at blive genvalgt." ★ MOBR@FOA.DK

DET ER OFTE DE ANSATTE, DER HAR VÆRET 'PÅ TVÆRS' OG SAGT FRA, HVOR ARBEJDSGIVERNE SAMLER TIL BUNKE AF BITTESMÅ TING OG BORTVISER.

HEIDI PEDERSEN
FAGLIG SAGSBEHANDLER · FOA NORDSJÆLLAND

FARVEL OG BLIV VÆK

Ifølge sagsbehandlere og jurister i FOA er kommunerne begyndt på i højere grad og på et tyndere grundlag at bortvise medlemmer.

En enkelt klage fra en pårørende. En pille fra medicinrummet til at holde sygdom for døren. Kollegafnidder og komplette misforståelser.

Det er blot nogle af de eksempler på bortvisningssager, som sagsbehandlere i FOA har siddet med for nylig. For der er kommet flere af den type sager den seneste tid, og der skal mindre til, for at arbejdsgiverne bruger den sanktion, lyder det fra sagsbehandlere og jurister i syv af de største FOA-afdelinger.

Største antal målt i år

En bortvisning er det ultimativt hårdeste kort, man som arbejdsgiver har på hånden, hvis man vil af med en medarbejder. En chef kan bortvise en ansat, hvis vedkommende groft har 'misligholdt ansættelsesforholdet', lyder det i juraen – for eksempel stjålet fra arbejdspladsen eller er blevet væk uden lovlig grund.

I 2018 og 2019 havde FOA henholdsvis 110 og 103 bortvisningssager. I 2021 og 2022 var tallene 149 og 144. Og i første kvartal af 2023 har FOA registreret 48 bortvisningssager. Det er det højeste antal målt på et kvartal, siden FOA begyndte at registrere afskedigelser og sanktioner.

Som udgangspunkt er mange bortvisninger berettigede, men Heidi Pedersen, som er faglig sagsbehandler i FOA Nordsjælland, har de senere år oplevet, at bortvisningerne kommer oftere og på et tyndere grundlag.

"Det er ofte de ansatte, der har været 'på tværs' og sagt fra, hvor arbejdsgiver-

FOKUSSIDERNE ER SKREVET AF IDA ØSTERLUND, IDBO@FOA.DK

ne samler til bunke af bittesmå ting og bortviser," siger Heidi Pedersen.

Hun gætter på, at det kan være en spareøvelse for kommunerne, for ved en bortvisning ophører den ansattes løn øjeblikkeligt.

"Vi oplever i stigende grad, at arbejdsgiver ved forhandlingsbordet er klar til at 'bytte' en bortvisning til egen opsigelse, således at medlemmet ikke lukkes i løn med øjeblikkelig varsel, men dog med et væsentligt kortere varsel, end de er berettiget til. Vi vurderer nøje i hver enkelt sag, om den mulighed gavner sagen. Vores udgangspunkt er, at en uberettiget bortvisning ikke kan gradbøjes, og derfor vil afdelingen anmode om forhandling i sagerne," siger Heidi Pedersen.

Bortviser trods personalemangel

Stort set alle af de sagsbehandlere, Fagbladet FOA har talt med, genkender billedet af, at kommunerne bortviser 'de besværlige'. Dem, der åbent tør kritisere ledelsen. Eller dem, der har meget sygefravær.

Men det sker også for medarbejdere, som har været ansat i mange år og aldrig før har fået så meget som en anmærkning, fortæller sagsbehandler i FOA Nordjylland Mette Reenberg Møller.

"På tre uger her i foråret fik vi fem bortvisninger, hvoraf vi fik forhandlet nogle om til en anden sanktion. Jeg har været med i mange år efterhånden, men det er i den seneste tid, at vi kan se, at grundlaget skrider. Mange af de her sager er småforseelser, der på ingen måde retfærdiggør en bortvisning eller anden lignende sanktion, men som efter vores opfattelse sagtens ville kunne løses med en snak under fire øjne," siger Mette Reenberg Møller.

"Og så står bortvisningerne jo i kontrast til, at der mangler folk derude. Tre af de fem bortvisninger, vi har haft, har været dagplejere, hvor man jo står med

> **HVIS KOMMUNERNE SER BORTVISNINGS-SANKTIONEN SOM EN SPAREØVELSE, SÅ ER DET SOM AT TISSE I BUKSERNE.**
>
> **MARIA KLINGSHOLM**
> FORBUNDSSEKRETÆR, FOA

et kæmpeproblem, fordi der i forvejen er mangel på dem," tilføjer hun.

FOA: Frygt giver nulfejlskultur

Hos FOA ærgrer forbundssekretær Maria Klingsholm sig over tendensen, som efter hendes mening kan fodre en usund nulfejlskultur.

"Det er jo meget voldsomt at blive bortvist fra den ene dag til den anden, og jeg synes, det er en rigtig ærgerlig stigning, vi ser. Hvis en medarbejder begår en grov forseelse, er det klart, at ansættelsen må ophøre. Men jeg synes også, vi skal passe på, at der ikke bliver en nulfejlskultur ude på arbejdspladserne, som gør de ansatte enormt bekymrede for at fejle, fordi de frygter en bortvisning, og så gemmer de fejlene væk. Og det er rigtig skidt, for så lærer vi aldrig af dem," siger Maria Klingsholm.

"Hvis kommunerne ser bortvisningssanktionen som en spareøvelse, så er det som at tisse i bukserne. For bliver én bortvist, skal en ny læres op, de resterende kolleger skal løbe stærkere, og hvad betyder det for sygefraværet og så videre? Det er en underskudsforretning," siger hun.

Fagbladet FOA har rettet henvendelse til Kommunernes Landsforening, KL, som ikke er vendt tilbage inden deadline. ★

GUIDE

DET SKAL DU VIDE OM BORTVISNING

Løn stopper ved bortvisning

- En bortvisning er kun berettiget, hvis der er tale om en meget alvorlig pligtforsømmelse fra den ansattes side, for eksempel uberettiget udeblivelse fra tjenesten eller tyveri fra arbejdspladsen.
- En bortvisning betyder, at arbejdsgiver kun betaler den ansatte løn, indtil bortvisningen finder sted. Der er altså tale om den strengeste ansættelsesretlige reaktion, og derfor skal arbejdsgiver kunne føre bevis for, at den ansatte væsentligt har misligholdt sit ansættelsesforhold.

Uacceptabel adfærd

- Hvis den ansatte udviser en adfærd, som arbejdsgiver ikke kan acceptere, vil det som udgangspunkt kunne give anledning til en påtale eller en skriftlig advarsel. Hvis den ansatte – efter at have modtaget en skriftlig advarsel – fortsætter med den adfærd, arbejdsgiver ikke vil acceptere, vil arbejdsgiver som udgangspunkt kunne skride til afskedigelse med sædvanligt opsigelsesvarsel.
- Bortvisning vil dog kunne komme på tale, hvis arbejdsgiver i advarslen har tilkendegivet at ville skride til bortvisning i gentagelsestilfælde. Det forudsætter dog, at der med baggrund i advarslen er tale om væsentlig misligholdelse.

Ansat skal partshøres

- Hvis arbejdsgiver vil bortvise en medarbejder, skal arbejdsgiver reagere med det samme. Ofte vil arbejdsgiver have behov for at undersøge forholdet nærmere, herunder foretage partshøring af den ansatte, inden der træffes beslutning om bortvisning. I det tilfælde må arbejdsgiver fritage medarbejderen fra tjeneste med fuld løn, indtil sagen er tilstrækkeligt oplyst.
- Hvis arbejdsgiver vælger at lade medarbejderen fortsætte sit arbejde, efter at arbejdsgiver er blevet bekendt med en formodet alvorlig pligtforsømmelse, vil en efterfølgende bortvisning som udgangspunkt være uberettiget. Kontakt hurtigst muligt din FOA-afdeling, hvis du er blevet bortvist.

Bortvisning kan betyde karantæne

- Hvis du bliver bortvist, kan det få konsekvenser for din ret til dagpenge, da du som udgangspunkt vil få karantæne på grund af selvforskyldt ledighed. Hvis bortvisningen viser sig at være uberettiget, vil karantænen i mange tilfælde dog blive ophævet. Kontakt hurtigst muligt din a-kasse.

Bortvist for at joke med en borger

”Så er det da dig, jeg skal låne penge af,” sagde social- og sundhedshjælper Helle Dione Borg Pedersen i spøg til en borger, som havde fået en stor erstatning. Det kostede en bortvisning.

Det er en normal dag på jobbet som social- og sundhedshjælper i hjemmeplejen i Frederiksberg Kommune, da Helle Dione Borg Pedersen skal besøge en borger, som hun kender godt.

De har en god, humoristisk jargon, synes Helle, og borgeren, som er tidligere rocker, er ikke en, som alle kan håndtere. Men det kan Helle.

På den pågældende dag er han i strålende humør, da Helle træder ind ad døren. Han er nemlig blevet tilkendt en erstatning for en fejloperation på omkring seks millioner kroner.

Han viser stolt afgørelsen til Helle, som i spøg siger: ”Så er det da dig, jeg skal låne penge af.”

Den sætning bliver et vendepunkt i Helles arbejdsliv.

I første omgang sker der ikke noget. Hun passer sit job og er på besøg hos borgeren i alt 25 gange. Men så en dag omkring tre måneder efter får Helle sin leder i røret. Han vil se hende til en tjenstlig samtale. Til samtalen får Helle at vide, at hun er bortvist, fordi hun har bedt om at låne penge af en borger.

”Det var rigtig væmmeligt. Jeg følte, jeg fik en skideballe, uden at jeg fik lov at sige noget. Jeg tænkte bare ’hvad sker der her?’”

Borger anset som mere troværdig

Ifølge Helles leder har den pågældende borger sagt, at hun havde bedt om at låne penge af ham, fordi hun havde fået afslag i banken. Noget, som Helle blankt kan afvise, og som hendes bank også har afkræftet.

Borgeren skulle også have fortalt, at Helle havde bedt en anden borger om et lån, men det fandt ledelsen ud af var opspind. Alligevel holdt den fast i bortvisningen.

”Jamen, jeg var rasende, fordi jeg blev enormt overrasket over, at man kan tillade sig at tale sådan til en medarbejder, uden at jeg fik lov at fortælle min side af sagen. Og at man mente, at jeg var utroværdig, men at borgeren var troværdig, gjorde mig ked af det,” siger Helle.

Gik ned med flaget

Især undrede det Helle, at mistilliden til hende var opstået, for to uger forinden havde hun været til omsorgssamtale i forbindelse med en sygemelding på grund af en brækket tå. Til samtalen fik hun at vide, at hun var vellidt blandt både kolleger og borgere.

”Det kunne jeg slet ikke få til at hænge sammen med, at jeg nu var bortvist. Så jeg må sige, at der røg jeg ned med flaget,” siger Helle.

Hun blev også fysisk mærket af det, fordi hendes kroniske bindevævssygdom gik i udbrud. Det gør den, når hun er psykisk belastet. Oveni stoppede hendes løn øjeblikkeligt ved bortvisningen, så hun var nødt til at bruge af de penge, hun havde stående på en opsparing.

Godtgørelse og løn

FOA kørte sagen mod Kommunernes Landsforening, hvor forbundet blandt andet forholdt sig kritisk til, at kommunen ikke havde nogen dokumentation for, at Helle skulle have bedt om et lån. De havde heller ikke indhentet en skriftlig udtalelse fra pågældende borger. Sagen endte med et forlig, hvor Helle fik erstatning for den løn, hun burde have haft, samt en godtgørelse på 15.000 kroner for usaglig afskedigelse.

I dag har Helle fået et nyt job, som hun trives i, og det slag, hun fik ved at føle sig mistænkt af sin tidligere arbejdsgiver, er hun ved at have rejst sig fra.

”Kort tid efter blev jeg kaldt til samtale og fik tilbudt to job. Og så skulle jeg lige pludselig vælge. Der blev min selvtillid heldigvis lige boostet igen,” siger Helle, som i dag arbejder i hjemmeplejen på Østerbro. ★

En frisk bemærkning til en borger, hun mente, hun kendte godt, kom til at koste Helle Dione Borg Pedersen jobbet i ældreplejen i Frederiksberg Kommune.

DET SIGER FREDERIKSBERG KOMMUNE

”Frederiksberg Kommune kommenterer ikke personalesager i pressen, heller ikke i dette tilfælde. Der er indgået forlig i sagen, og det respekterer vi.

Det, vi generelt kan sige, er, at alle modtagere af hjemmepleje på Frederiksberg skal kunne være 100 procent trygge ved de medarbejdere, som kommer i deres hjem. Der må aldrig herske tvivl om deres professionalisme og gode hensigter.”

DE BLEV OGSÅ BORTVIST

EN KLAGE FRA EN STUDERENDE

Et pædagogisk ansat FOA-medlem blev bortvist efter ti år det samme sted, fordi en studerende, der var forbi institutionen i forbindelse med uddannelsen, angiveligt havde observeret medlemmet tale om private ting hen over hovedet på børnene og derfor havde klaget til ledelsen. Den studerende var i alt tre dage i institutionen. Den private snak skulle være foregået på den studerendes første dag på jobbet. Arbejdsgiveren kunne ikke dokumentere forløbet, og sagen blev forliget.

FARVEL EFTER JOURNALTJEK

Et FOA-medlem, som er forælder til et handicappet barn, blev bortvist for at have tjekket barnets journal via arbejdspladsens systemer.

EN PILLE FOR AT HOLDE SYGDOM FOR DØREN

Et FOA-medlem havde været syg fra sit arbejde gennem en længere periode. Medlemmet havde følt sig presset tilbage på arbejde gennem en alt for kort optrapningsperiode og frygtede at miste sit job på grund af sit sygefravær. På en af de første vagter blev medlemmet dårlig, men var bange for at gå hjem og melde sig syg igen og tog derfor noget medicin mod tilstanden i medicinrummet. Selvom det var en uformel kutyme, at medarbejdere tog en hovedpinepille, hvis de havde behov, og selvom medlemmet gjorde det for at passe sit arbejde, blev pågældende bortvist. FOA fik forhandlet sagen om til en opsigelse.

LYT TIL FAGBLADET FOA

REKRUTTERING

Sådan fik han aflivet sine fordomme om sosuer

Mød Christian, der skiftede karriere i en moden alder – og fandt faglig stolthed og mening i hverdagen.

LØN

Boost din (lokal)løn

De to gæster i studiet giver dig de bedste tips til, hvordan du også kan få del i puljen til lokalløn.

VOLD PÅ JOBBET

Er du blevet truet eller slået på jobbet? Sådan kommer du videre

Mange FOA-medlemmer risikerer at møde trusler og vold fra borgere. Sådan håndterer du det, hvis det sker.

ARBEJDSLIV

Skru op for frihed og fleksibilitet i dit arbejdsliv

Flere og flere har fået fleksible møde-tider i plejesektoren. Få gode råd til, hvordan du også kan få det.

ARBEJDSGLÆDE

Få opskriften på større arbejdsglæde og mere faglighed

De mindre tværfaglige teams har været med til at give mere arbejds-glæde og mindre sygefravær.

BØRNS SØVN

Myter og ammestuesnak forstyrrer børnenes gode søvn

Der er mange holdninger til, hvor-dan og hvornår små børn skal sove. Find ud af, hvad der er op og ned.

Husk, at du kan høre mere fra Fagbladet FOA i podcasten 'Færdigt Arbejde'. Find for eksempel disse seks episoder, hvor du normalt lytter til podcast – eller gå ind på **Fagbladetfoa.dk/podcast**.

DEN BEVÆGELIGE BENLØFTER

På Skejby Sygehus får serviceassistent Brian Pfaff Jensen og hans kolleger hjælp af en benløfter, når de assisterer ved operationer.

AF MORTEN BRUUN

Hvad er en bevægelig benløfter?
Det er et helt fantastisk hjælperedskab, som vi bruger, når vi før en operation assisterer på operationsstuen, og patientens ben skal jodes. Det er jo hårdt at holde sådan et beskadiget ben over skulderhøjde i måske to gange fem minutter. Vi bruger den hver dag, og den aflaster os virkelig meget.

Hvorfor er den fantastisk?
Fordi den sammenlignet med en tidligere model er meget mere fleksibel. Den kan trækkes ud fra lejet, den øverste del kan dreje, det er lettere at dække af til en operation, og den er nem at betjene. Og så risikerer sygeplejerskerne ikke at falde over benene på den, når de skal bevæge sig rundt på operationsstuen. Da vi havde den gamle model, skulle de hele tiden passe på ikke at snuble.

Kan den løfte andet end ben?
Ja, den kan også bruges til operationer af skuldre og arme, og i nogle tilfælde kan den også bruges under selve operationen af eksempelvis en arm, som fæstnes til løfteren, mens et sår fikses. Men vi bruger den primært til ben.

Dur den til alle slags operationer?
Nej. Nogle patienter – for eksempel motorcyklister, der er kommet til skade – kan have så svære brud, at vi er nødt til fysisk at holde det tilskadekomne ben, mens patienten gøres klar. Her er det virkelig manuelt arbejde. Og der er faktisk risiko for at forværre skaden yderligere. ★ REDAKTIONEN@FOA.DK

FOTOS: RENÉ JOHANSEN

DET VIRKER

DEL DINE FIF

Har du et arbejdsredskab eller yndlingsingrediens, som virker hos dig, så skriv til men@foa.dk.

Hvis vi bruger det i bladet, får du et gavekort på 250 kroner til Coop.

FOTO: MORTEN BRUUN

| CV |
Navn: Brian Pfaff Jensen
Alder: 61 år
Arbejde: Serviceassistent på AUH (Skejby) og tillidsrepræsentant

EN SVENSK MODEL

Den elektriske ben- og armløfter fremstilles i Sverige og koster 12.000-14.000 kroner inkl. moms. Den kan indstilles i flere niveauer og kan bære op til 180 kilo.

KILDE: SWEMED

INTENS SLUTSPURT I LØNSTRUKTURKOMITÉEN

STRIIBEN | Når du sidder med fagbladet i hånden, har vi netop afsluttet arbejdet i den lønstrukturkomité, der blev nedsat i kølvandet på overenskomstforhandlingerne i 2021. Resultatet skal bruges i den trepartsforhandling, som vi presser på for at komme i gang med og afslutte inden udgangen af oktober. Det er nemlig en vigtig del af vores forberedelser til OK24. Vi skal ind i trepartsrummet med hovedorganisationerne, og der er lagt op til en tung dans med elefanterne i rummet. Den største er, om vi kan stå sammen om en solidarisk og mere retfærdig lønprofil. Der skal nemlig sættes en ramme for, hvordan parterne kan forhandle sig frem til løsninger på, hvordan de ekstra tre milliarder, som regeringen har lovet i lønløft til lavtlønnede offentligt ansatte, kommer ind på forhandlingsbordet til OK24.

Pointen med de ekstra milliarder er, at det er varige midler, der kan bruges til at rette op på skævheder eller i det mindste tage hul på det – uden at belaste den 'almindelige ramme', vi forhandler overenskomst inden for. Men regeringens krav om, at pengene kun er til rådighed, hvis der findes tilsvarende administrative besparelser, er helt uspiseligt. Desuden er budskabet, at lokalløn kan rette op på skævhederne i løn, helt forkert. Så ville vi jo ikke have problemet.

Forventningerne til OK24 er, at vi skal gå efter at mindske den udhuling, som inflationen har betydet for medlemmernes løn. Det betyder, at vi sætter snuden op efter en god ramme og dermed også et lønløft, der kan mærkes. I har måske deltaget i debatmøder i de lokale fagforeninger om jeres krav til overenskomstforhandlingerne, og vi glæder os til at dykke ned i dem, så vi sammen med alle de andre organisationer kan samle os om de vigtigste krav. Det er ikke kun løn, der er på tapetet. Indflydelse på arbejdstilrettelæggelse og bedre muligheder for kompetenceudvikling tæller også højt. Tag fat på diskussionerne på arbejdspladserne, få alle med i fællesskabet, så vi står som et stærkt hold, når vi går ind i forhandlingslokalerne. ★

MONA STRIIB
FORMAND

> VI SÆTTER SNUDEN OP EFTER EN GOD RAMME OG DERMED OGSÅ ET LØNLØFT, DER KAN MÆRKES.

@STRIIBMONA

NOGLE AF DE SVÆRESTE DILEMMAER

Med bogen 'Løftet' fra Politikens Forlag har journalist Kirsten Jacobsen sat fokus på retten til selv at vælge livet fra – et spørgsmål, der også påvirker både pårørende og plejepersonale. I en konkurrence på vores Facebook-side, hvor man kunne vinde bogen, satte mange FOA-medlemmer ord på de svære dilemmaer, de møder – og de tanker, Fagbladet FOAs interview med Kirsten Jacobsen satte i gang. Her er nogle af kommentarerne:

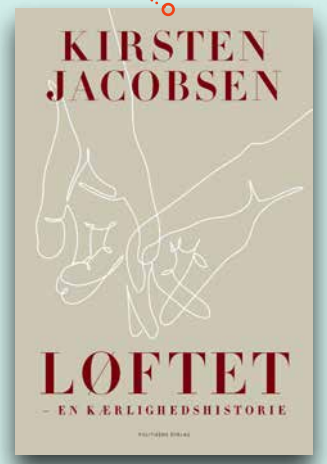

Lene Mejlsbye
Hver gang, jeg står i de svære sygdoms- og terminale forløb, lærer jeg noget nyt – i den nære relation med den syge/døende og de pårørende – det giver mening og ruster mig i mit videre arbejde som social- og sundhedsassistent 💪❤️

FØLG OS PÅ

Tina Djelby
Det er lige den slags situationer, mine kolleger og jeg har brug for at sætte ord på. At turde tale med de pårørende om. Jeg arbejder på et døgncenter for rehabilitering (og aflastning), og vi ser rigtig mange som Kirsten og Luffe (Kirsten Jacobsens afdøde mand, red.).

Jane Hedegård
Et tabubelagt emne, som mange har en forudfattet mening om – men hvordan reagerer man, hvis/når man selv står i situationen 🤔🌹

Maj-Britt Nielsen
Har altid været bange for døden og det at miste. At være pårørende til en døende er hårdt – har næsten lige været der. Svær situation – og det var svært at tale med min syge far om, hvad der skulle ske, og hvilke ønsker han havde.

Kirstine Bæk
Jeg bilder mig selv ind, at jeg ville kunne "trække stikket" på en nær og kær, hvis den situation opstod. Men måske ville modet alligevel svigte, og tvivlen vinde.

Heidi Valentin
Jeg kan genkende hver en tanke, hun beskriver, og jeg ville evigt føle skyld – samtidig med at jeg ikke ville kunne give slip. (...) Jeg føler mig enormt beæret over, at vi netop står i en rolle, hvor vi har mulighed for at være der for både Kirsten og Luffe (Kirsten Jacobsens afdøde mand, red.) – i medgang og modgang. Tænk sig ... Ens hjerte bliver virkelig knust og flået i småstykker, men det er hvert øjeblik værd, fordi vi får lov til at være til stede, i nuet, med netop Luffe og Kirsten, når de har allermest brug for det.

Eva Dupont Kragelund
Har selv stået med en pårørende, der tiggede og bad om hjælp til at få fred.

LÆS MERE OM ARBEJDET MED DØENDE OG PÅRØRERENDE: SIDE 28-35

Indflydelse. Da OUHs nye produktionskøkken åbnede, meldte Jesper Nielsen (tv.) og Peter Pedersen sig til at være blandt de medarbejdere, der skulle være med til at indvie arbejdspladsen. De lod sig blandt andet lokke af, at der her er samlet flere faggrupper og funktioner, og de ville gerne bidrage til at vælge de rigtige redskaber og til at skabe den bedste kultur og omgangstone. "Det er sjældent, man får den mulighed for at gøre en forskel," siger de to, som har været ansat på OUH i henholdsvis 29 og 9 år.

Sætter præg på kulturen i nyt køkken

Et nyt supersygehus skal selvfølgelig have et superkøkken – med dedikerede medarbejdere til at betjene grovopvasken, tømmerobotten og alle de andre nye maskiner. På Odense Universitetshospital er de i fuld gang med at løfte den opgave – og her er Jesper Nielsen og Peter Pedersen blandt de serviceassistenter, der har været med til at indvie den 3.300 kvadratmeter store arbejdsplads.

AF MORTEN BRUUN, MOBR@FOA.DK | FOTO: HEIDI LUNDSGAARD

Automatisering. Tømmerobotten har gjort det nemmere og hurtigere at komme igennem en opvask. Ved hjælp af sugekopper løftes kantinerne fra madvognen og over i opvasken. Den nye stikvognsvasker har også gjort det lettere at håndtere de store gryder, som nu bare skal vippes, når de skal gøres rene. Før måtte der to mand til at løfte dem af. Køkkenets største nyskabelse er dog vognvaskene: "På otte minutter bliver de både vasket, tørret og kølet ned og kan straks efter fyldes med mad. Før tog det flere timer, før de var klar," fortæller serviceassistent Peder Pedersen. Og det betyder noget, når der dagligt er 200 madvogne i flow.

Bæredygtigt. Bælgfrugter rimer på bæredygtig. Og bæredygtig rimer på moderne køkkendrift. Også i OUH's nye produktionskøkken. Her laves stort set al mad fra bunden i både køkkenet og bageriet. Målet er at lave mad, der passer til målgruppen, og her er retter med bælgfrugter særdeles velegnede til vores personale og pårørende.

TÆT PÅ PATIENTERNE

Odenses supersygehus er som andre tilsvarende byggerier ramt af forsinkelser og skader, men det nye hovedkøkken er på plads.

Her produceres maden, som leveres til sengeafsnit og ambulatorier på OUH, Svendborg og Nyborg, til psykiatrien samt til cafeteriaet og patienthotellet.

På Det nye OUH etableres 10 etagekøkkener, hvor faglært personale blandt andet skal modtage, færdigtilberede, anrette og servere den hjemmelavede mad tæt på patienterne og på den måde skabe gode madoplevelser under indlæggelsen.

Indtil hele processen er på plads, kører OUH's gamle hovedkøkken videre. De medarbejdere, der fortsat er beskæftiget her, flyttes til den tid til det nye køkken.

Opgaver løses. 12 timer i døgnet – næsten – er der serviceassistenter på vagt i køkkenet på Det nye OUH. De første møder kl. 6, og de sidste får fri kl. 17.54. I det tidsrum spænder deres opgaver over alt fra opvask og rengøring af maskiner til anretning af mad og – som her – hvor Palle Hansen er i sving med opfyldning af lagerrum.

Truckere. I køkkenet på Det nye OUH er arbejdsopgaverne for serviceassistenterne alsidige. Jesper og Peter Pedersen er således blandt dem, der har fået truckcertifikat, så de kan betjene palleløfteren og flytte varer fra lageret til køkkenet.

Velbekomme. Via et elektronisk system har patienterne selv mulighed for at bestille, hvad de ønsker at spise til dagens måltider. Serviceassistent Ulrik Kristiansen og kollegerne er derfor fuldt koncentrerede, når de pakker madvogne, så leveringerne matcher ønskerne. Vognhallen, hvor vognene pakkes, er sidste stop, før maden køres ud til afdelingerne.

VI SKAL IKKE AFSKAFFE AU PAIR-ORDNINGEN

FAGLIGT TALT | I Norge vil et politisk flertal afskaffe au pair-ordningen, som bliver kaldt en slags moderne slaveri. Den beslutning har genstartet debatten om ordningen herhjemme. Udtrykket 'moderne vestligt slaveri' er måske lige vel voldsomt, men at ordningen er stærkt problematisk, er der ingen tvivl om. Det ved vi i FOA, hvor vi organiserer au pairer.

Alligevel anbefaler vi ikke, at ordningen afskaffes, uden at vi sætter noget andet i stedet. Vores frygt er, at det vil betyde, at det bliver et helt ureguleret marked. De opgaver, som au pairerne udfører i dag, vil stadig blive efterspurgt, og der vil også være mennesker, som udfører arbejdet. Men det vil være uden nogen form for regler og rammer og derfor også uden beskyttelse for dem, der udfører arbejdet.

I øjeblikket får au pairerne ikke løn, men de får udbetalt lommepenge på mindst 4.700 kroner om måneden og har ret til kost og logi hos den familie, de arbejder hos. Det holder ikke. Når man udfører et reelt arbejde som at passe børn, lave mad og gøre rent, så skal man have ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Her kan vi jo med fordel skæve til FOAs overenskomster for ansatte med tilsvarende arbejde, for eksempel pædagogmedhjælpere, private babysittere og husassistenter.

Derfor opfordrer FOA regeringen til at genoptage den debat om au pair-ordningen, som tidligere udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye tog tilløb til før coronakrisen. Vi er selvfølgelig klar til at bidrage med viden og sparring. ★

Pia Nielsen

PIA NIELSEN
SEKTORFORMAND

> NÅR MAN UDFØRER ET REELT ARBEJDE SOM AT PASSE BØRN, LAVE MAD OG GØRE RENT, SÅ SKAL MAN HAVE ORDENTLIGE LØN- OG ARBEJDSVILKÅR.
>
> @KOSTOGSERVICE

KORT OG GODT

79%

af Kost- og Servicesektorens medlemmer mener, at regeringens idé om at forringe seniorpensionen er dårlig eller meget dårlig.

KILDE: FOA MEDLEMSUNDERSØGELSE, APRIL 2023

Læs mere
fagbladetfoa.dk/bevarseniorpensionen

STØRRE FOKUS PÅ DISKRIMINATION

Institut for Menneskerettigheder skærper nu kampen mod diskrimination på blandt andet arbejdspladser og har derfor besluttet at relancere instituttets telefonrådgivning, der nu hedder Diskriminationslinjen. Her kan alle, der oplever diskrimination på grund af eksempelvis køn, religion eller handicap, hente juridisk rådgivning.

Læs mere
menneskeret.dk/diskriminationslinjen

TAGER PILLER MOD SMERTER HVER DAG

Næsten hver tredje rengøringsmedarbejder, køkkenmedhjælper eller andre af faggrupperne i Kost- og Servicesektoren tager dagligt eller flere gange ugentligt smertestillende piller for at kunne passe deres arbejde. Og lidt flere – helt præcist 40 procent – har oplevet at gå på arbejde med smerter dagligt eller ugentligt inden for de seneste 3 måneder, før de deltog i den undersøgelse, Arbejdstilsynets Nationale Overvågning af Arbejdsmiljøet (NOA-L) har udført blandt FOA-medlemmer.

KILDE: NOA-L

FOTO: HEIDI LUNDSGAARD

Soldater går gladere til frokost

Siden Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse for et års tid siden overtog opgaverne med forplejning, rengøring og arealpleje fra private udbydere, er tilfredsheden steget blandt de knap 6.000 medarbejdere i Forsvaret. Det viser en undersøgelse, som styrelsen har lavet. Det gælder også personalet på Flyvestation Karup, hvor soldater og ansatte går gladere til frokost, end de har gjort længe. Ifølge John Krøyer, der er medlem af reserven og regelmæssigt gæster kantinen, var forandringen tiltrængt. Hans budskab matcher de udsagn, Fagbladet FOA mødte, da vi tidligere på året besøgte kantinen. Her mente køkkenmedhjælperne Liv Christensen og Ellen Nielsen, at det var godt for sammenholdet, at de nu er ansat af Forsvaret og ikke en privat udbyder.

KILDE: DR.DK/MIDTVEST

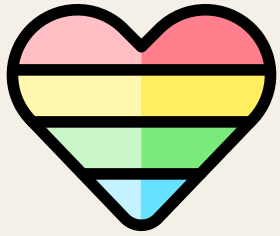

FOA MED I PRIDE

Når København igen bliver regnbuefarvet i forbindelse med årets Prideuge, kan du møde FOA i fagbevægelsens stand på Rådhuspladsen fra 12.-18. august. Her kan du få en uformel snak om for eksempel forskelsbehandling på arbejdspladsen – og høre, hvordan FOA kan hjælpe dig, hvis du oplever problemer. FOA går også med i selve paraden lørdag 19. august.

VÅDE HÆNDER ET DAGLIGT PROBLEM

Kost- og Servicesektorens medlemmer er i særlig grad udsat for våde eller fugtige hænder samt kontakt med kemi. Mere end halvdelen har våde og fugtige hænder eller kemikontakt halvdelen af arbejdsdagen. Derudover angiver næsten alle, at deres arbejdsdage indebærer meget bevægelse i form af enten at gå eller stå meget op.

KILDE: ARBEJDSMILJØUNDERSØGELSE FRA FOA, 2022

De helt nye tal viser, at bare på det begrænsede antal fødevarer, hvor vi har sat en CO_2-afgift, har vi skåret 275 tons CO_2 af på tre måneder.

PETER PEDERSEN
ØKONOMIDIREKTØR I AARHUS KOMMUNE, TIL VERDENSMAAL.ORG
om kommunens interne CO_2-afgift på blandt andet oksekød, juice og saftevand

TOTALT RYGESTOP I 78 KOMMUNER

Tønder Kommune har besluttet at indføre totalt rygestop i arbejdstiden. De ansatte vil blive tilbudt rygestopkurser, men risikerer i værste fald en fyreseddel, hvis de overtræder forbuddet. Ved indgangen til 2023 havde 73 kommuner indført totalt rygestop og yderligere 4 – Samsø, Langeland, Læsø og Slagelse – havde vedtaget at gøre det i løbet af i år. Med Tønder når antallet af røgfri kommuner op på 78. Alle 5 regioner er røgfri arbejdspladser.

KILDE: JV.DK OG CANCER.DK

Marit fik 300.000 kroner tilbage i sygedagpenge

FOA måtte stævne Ankestyrelsen for at få sat punktum i sag om sygedagpenge. Et problem for retssikkerheden, mener forbundssekretær i FOA.

AF IDA ØSTERLUND | FOTO: JØRGEN TRUE

VEJEN TIL ERSTATNING

Marits forløb frem mod erstatning.

AUGUST 2020
Marit Børve-Jørgensen sygemelder sig fra sit job som dagplejer.

SEPTEMBER 2020
Marit opsiges fra sit job med fratrædelse 31. marts 2021.

FEBRUAR 2021
Odsherred Kommune stopper Marits sygedagpenge fra april.

MAJ 2021
Ankestyrelsen giver kommunen medhold i fratagelsen af Marits sygedagpenge, efter FOA har klaget.

JUNI 2021
FOA anmoder om genoptagelse af Marits sag, men får afslag.

AUGUST 2022
Marit får tilkendt fleksjob.

NOVEMBER 2022
FOA stævner Ankestyrelsen, som giver Marit medhold i, at hun havde ret til sygedagpenge med tilbagevirkende kraft.

JANUAR 2023
Marit begynder i fleksjob.

I 10 år dannede 48-årige Marit Børve-Jørgensen og hendes mand Klaus Hansens hjem rammen om en dagpleje, som Marit drev. Men på grund af fibromyalgi, gigt og op til 14 dages migræne hver måned, hvor Marit skulle have Klaus' hjælp til dagplejebørnene, måtte hun sygemelde sig i sommeren 2020. Fem uger efter blev hun fyret og kom på sygedagpenge.

10. februar 2021 fik Marit at vide, at sygedagpengene kunne forlænges i op til 67 uger. Men 13 dage efter fik hun en mail om, at hendes sygedagpenge stoppede.

"Jeg havde ingenting hørt i mellemtiden. Ingenting. Det kom simpelthen som et chok. Jeg tudbrølede og følte, at mit liv gik i stå," siger Marit, som ellers skulle i afklaringspraktik i en børnehave.

Familien på fire måtte leve af Klaus' indkomst og en forskudsarv fra Marits mor. Det fik Klaus til at gå ned med en depression i otte måneder.

23 siders stævning

Med hjælp fra FOAs afdeling i Holbæk ankede Marit afgørelsen. Uden held. Ankestyrelsen gav kommunen medhold i, at hun ikke havde ret til sygedagpenge.

"Men det kunne jeg simpelthen ikke acceptere," siger Marit, der igen kontaktede FOAs lokalafdeling, som sendte sagen til vurdering ved socialjurist og socialpolitisk konsulent Anette Hindsberg i FOAs forbundshus.

Herfra tog det fart.

Anette Hindsberg vurderede, at Ankestyrelsens afgørelse ikke var korrekt og anmodede derfor om genoptagelse. Det afslog styrelsen.

Men sagen var så principiel, at der var grundlag for en stævning, mente Anette Hindsberg, så hun tog sagen videre til FOAs advokat, Anders Bang Mønster Hansen. Begrundet i et 23 sider langt dokument stævnede han Ankestyrelsen.

FOA ville hive Ankestyrelsen i retten med påstand om, at styrelsens afgørelse i Marit Børve-Jørgensens sag var ugyldig, fordi vurderingen var i strid med loven og på et mangelfuldt grundlag uden de fornødne lægefaglige oplysninger.

Uventet opkald

10 dage før fristens udløb ringede Marits telefon med Anders Bang Mønster Hansen i røret. Ankestyrelsen havde genoptaget sagen og givet Marit medhold. Hun havde ret til sygedagpenge med tilbagevirkende kraft.

"Jeg troede ikke mine egne ører, da han ringede. Verden stod stille et øjeblik. Jeg

Jeg troede ikke mine egne ører, da han ringede. Verden stod stille et øjeblik.

MARIT BØRVE-JØRGENSEN
FORHENVÆRENDE DAGPLEJER, NUVÆRENDE FLEKSJOBBER

Det har taget hårdt på tidligere dagplejer Marit Børve-Jørgensen og hendes familie, at Odsherred Kommune stoppede hendes sygedagpenge. Efter FOA stævnede Ankestyrelsen, genoptog den sagen og nåede frem til, at kommunens afgørelse var forkert.

blev rigtig, rigtig glad og takkede ham en million gange," siger hun.

Men hendes mand, Klaus Hansen, kan ikke lade være at tænke, at det har været et forsøg på en bevidst spareøvelse.

"De har tænkt, at de kunne slippe for at betale. Det skriger til himlen," siger han.

Problem for retssikkerheden

Maria Klingsholm, forbundssekretær i FOA, kalder sagen problematisk for retssikkerheden.

"Ankestyrelsen er jo den ypperste instans, som sikrer retssikkerheden for borgerne ved at tjekke, om de afgørelser, kommunerne træffer, er rigtige. Det er både skørt og enormt bekymrende, at vi skal ud i en stævning," siger hun.

I dag har Marit og Klaus det bedre. Klaus er raskmeldt og har fået nyt job. Marit er blevet tilkendt fleksjob fem timer om ugen. Måske vil hun om nogle år søge om førtidspension.

"Selvom jeg har været sygemeldt, har jeg jo ikke haft ro på, fordi sagen har rumsteret. Og selvom det hele endte retfærdigt, er jeg stadig meget syg. Men nu skal vi videre og nyde vores liv med vores børn og venner."

Odsherred Kommune ønsker ikke at kommentere enkeltsager, og det samme gælder Ankestyrelsen. ★ IDBO@FOA.DK

§

KEND DIN RET
SYGEDAGPENGE KAN FORLÆNGES

Du kan få sygedagpenge, hvis du ikke kan arbejde på grund af sygdom, eller fordi du er kommet til skade. Det er kommunen, som afgør, om du er uarbejdsdygtig. Når du får sygedagpenge, tilrettelægger kommunen et forløb, som skal få dig hurtigst muligt tilbage i job. Det er en betingelse for at få sygedagpenge, at du medvirker i kommunens indsats.

Du kan være på sygedagpenge i op til 22 uger, og herefter overgår du som udgangspunkt til et jobafklaringsforløb. Sygedagpengeperioden kan forlænges under visse omstændigheder.

&

Læs mere
borger.dk

KEND DIN RET

FÅ STYR PÅ DINE RETTIGHEDER PÅ DØGNOMRÅDET

Med den nye vejledning for døgnarbejdstidsaftalerne er der hjælp at hente, hvis der opstår uenighed med din arbejdsgiver.

AF MALIN SCHMIDT | ILLUSTRATION: ISTOCK

Hvornår skal personalemødet planlægges? Hvad sker der, hvis du bliver indkaldt på job uden varsel? Og hvordan planlægger man beskyttede fridage?

Arbejdstidsaftalerne på døgnområdet er komplicerede og ofte svære at forstå. Det skal en ny fælles vejledning, som FOA, Kommunernes Landsforening (KL) og seks andre fagforbund har udarbejdet, afhjælpe.

I vejledningen får du konkrete svar på de regler, der kan give uenigheder mellem arbejdstager og arbejdsgiver på arbejdspladser på døgnområdet – for eksempel for social- og sundhedspersonale, husassistenter, omsorgs- og pædagogmedhjælpere, pædagoger og pædagogiske assistenter.

”At KL er med som afsender på vejledningen, giver den gennemslagskraft”, siger Lis Svanberg fra FOAs overenskomstafdeling, der har siddet med i arbejdet som en af repræsentanterne for FOA.

”Det betyder, at tillidsrepræsentanten kan tage den i hånden og gå op på kontoret hos arbejdsgiveren og sige: ’Her er, hvad de centrale parter er blevet enige om. Og her er, hvad der gælder hos os’,” siger hun og understreger, at vejledningen i sidste ende skal sikre, at medarbejderne får den rette løn, når de arbejder. ★

MASCH@FOA.DK

1

SÅDAN PLANLÆGGER I VAGTPLANEN

Perioden for en vagtplan er mindst fire uger. Ønsker arbejdspladsen en kortere planlægningsperiode, skal det aftales mellem de lokale parter.

Planen skal indeholde: Møde- og sluttidspunkt for den ansattes arbejde på den enkelte dag, fridøgnenes placering, søgnehelligdagsfrihed, oplysninger om, hvor mange timer der er nedskrevet i forbindelse med søgnehelligdage, ferie samt løbende afspadsering. Det skal fremgå af vagtplanen, hvor mange timer der er sket nedskrivning med ved en eller flere søgnehelligdage. Søgnehelligdagsfrihed og fridøgn angives på vagtplanen uden tidsangivelse.

KILDER: LIS SVANBERG OG HEIDI HØJER NYGAARD, FOA OVERENSKOMST

2

SÅ LÆNGE INDEN BØR DU KENDE DIN ARBEJDSTID

Vagtplanen udleveres, fire uger inden den træder i kraft. Det betyder, at den ansatte vil kende sin vagtplan fem til otte uger frem i tiden. Der kan dog indgås lokale aftaler, der fraviger den centrale regel – for eksempel at den ansatte kender tjenestens placering løbende fire uger frem.

3

SÅDAN TAGER I HENSYN TIL ØNSKER

I vejledningen bliver det anbefalet, at den enkelte arbejdsplads finder en god form til, hvordan den ansatte kan komme med ønsker til arbejdstider og vagter. Dette er nogle steder gjort gennem 'ønskebøger' eller andre systemer, hvor de ansatte kan komme med ønsker til arbejdstidsplanlægningen både generelt og i forhold til den kommende vagtplan.

Det er vigtigt, at der er fokus på dialogen mellem leder og de ansatte – så der også er en balance mellem arbejdsliv og privatliv samt fleksibilitet ved uforudsete ændringer. Derfor bør der være drøftelser løbende, også når der sker ændringer, der kan have indflydelse på arbejdstiden.

4

SÅDAN KAN I PLANLÆGGE PERSONALEMØDER

Personalemøder bør planlægges, så flest muligt ansatte kan deltage. Møderne er ofte planlagt i god tid og bør også indgå i vagtplanen. Et eksempel på, hvordan I kan gøre, er:

Dagvagten er planlagt til at arbejde fra kl. 7-15, mens aftenvagten er planlagt til kl. 15-23. Personalemødet planlægges til at blive afholdt kl. 14-15.30. For at sikre at flest mulige kan deltage i personalemødet, kan henholdsvis dag- og aftenvagterne planlægges med længere vagt fra kl. 7-15.30 og 14-23. Det kan være vanskeligt at planlægge personalemøder, hvor alle er til stede. Det kan i den forbindelse være hensigtsmæssigt at afklare, hvordan det sikres, at viden og information gøres tilgængeligt for alle ansatte.

5

SÅDAN OPGØR I PERIODEN

Formålet med opgørelsesbestemmelsen er at sikre, at den ansattes arbejdstid stemmer overens med beskæftigelsesgraden. For en fuldtidsansat vil det være gennemsnitligt 37 timer om ugen. For en deltidsansat skal de planlagte timer i de vagtplaner, der indgår i opgørelsesperioden, i gennemsnit svare til den aftalte ugentlige arbejdstid i ansættelsesbrevet.

Den ansattes arbejdstid skal derfor opgøres over en opgørelsesperiode – altså en periode, hvor ledelsen skal planlægge den ansattes vagter, så de stemmer overens med den ansattes beskæftigelsesgrad. Med andre ord er det den aftalte periode, hvor den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid skal gå op.

DET KOMMUNALE DØGNOMRÅDE

Vejledningen 'Fælles vejledning – fælles ansvar, Døgnarbejdstiderne på det kommunale område' er udarbejdet af FOA, Kommunernes Landsforening, Dansk Sygeplejeråd, Kost og Ernæringsforbundet, Ergoterapeutforeningen, Danske Fysioterapeuter, 3F og Socialpædagogerne.

På det kommunale døgnområde findes fire aftaler om arbejdstid for henholdsvis: Social- og sundhedspersonale, syge- og sundhedsplejersker og kostfagligt personale, ergo- og fysioterapeuter samt det pædagogiske område.

Vejledningen svarer på langt mere end overblikket på disse sider.

&

Læs mere
foa.dk/arbejdstidsvejledning

"DET ER SGU ET STORT ANSVAR, VI HAR I AMBULANCEN"

Når ambulancebehandler Per Green dukker op med blå blink for at redde liv, hører han af og til pårørende sige, at den syge faktisk ikke har lyst til at leve mere. Men han må ikke efterkomme ønsket.

TEMA AF MORTEN BRUUN, MOBR@FOA.DK | FOTO: CLAUS BJØRN LARSEN OG LINDA JOHANSEN

DØDEN SOM KOLLEGA

Der er mange dilemmaer forbundet med døende eller meget syge borgere. Uanset om man er paramediciner, ambulancebehandler eller sosuansat. Vi møder et par af frontmedarbejderne her – begge har læst Kirsten Jacobsens bog 'Løftet', som har sat fornyet fokus på retten til selv at bestemme over sit eget liv.

Somme tider kan jeg dog godt forstå dem," siger Per Green, der er 50 år, bor i Hjørring og har kørt ambulance i 27 år – først i Falck og nu i Region Nordjylland.

Det kunne lige så godt have været ham, der i december 2021 var blevet kaldt til Skagen for at behandle journalisten Kirsten Jacobsens mand – en historie, du kan læse på side 32.

Fire gange fortalte hun ambulancemandskabet, at hendes mand ikke ønskede at blive genoplivet. Deres svar var, at han skulle i behandling inden for fire timer efter, at han var blevet ramt af blodproppen. Og der var allerede gået to, så de havde travlt.

Den situation genkender Per Green:

"I langt de fleste tilfælde handler det ikke om at genoplive patienten, men om at behandle den pludselige sygdom, der er opstået. Det er det, vi gør i ambulancen. Men det er langt fra altid, de pårørende ser den forskel. De er forståeligt nok bare frustrerede."

"Jeg møder pårørende, der siger, de nok ikke skulle have ringet 112, men altså gjorde det alligevel – og så håber de et eller andet sted, at vi stopper op og tager beslutningen. Men det kan vi jo ikke altid."

Svær balancegang

I de situationer sætter Per Green ofte sin makker på ambulancen til at tage sig af patienten, mens han koncentrerer sig

om at få de pårørende til at give så mange informationer som muligt om eksempelvis patientens tidligere sygdomme, daglige medicin og funktionsniveau.

”Nogle gange møder vi patienter, som efter et langt liv med mange kroniske sygdomme og gentagne indlæggelser har givet deres pårørende et klart signal om ikke at blive genoplivet i tilfælde af hjertestop. Her kommer vi ofte til at stå i et dilemma, hvor lovgivningen siger et og hjertet noget andet. Det er en meget svær balancegang, men vi forsøger efter bedste evne at efterkomme patientens og de pårørendes ønske.”

– Bliver du aldrig i tvivl, når du står der?

”Med tiden har jeg lært at blive mere sikker. Det er sgu et stort ansvar, vi har i ambulancen. Vi skal træffe den rigtige beslutning, og det har vi ikke altid så lang tid til,” siger Per Green og ser frem til den lovændring, som er på vej og blandt andet giver ambulancepersonale adgang til de elektroniske patientjournaler.

”I dag kender vi som udgangspunkt ikke noget til patientens sygdomshistorie, og det vil selvfølgelig lette vores arbejde, hvis vi ikke skal gætte os til, hvad patienten fejler,” siger han.

Personlig tragedie

Det bærende budskab i Kirsten Jacobsens bog er, at vi ikke taler om, hvordan vi kommer af med livet, når vi vil. Den pointe er Per Green enig i – også efter at have læst ’Løftet’:

”Det er en bog om kærlighed og værdighed. Men også en bog om frustrationer,” siger Per Green.

For seks år siden var han selv så tæt på dilemmaet som overhovedet muligt, da hans hustru Karina, der var 44 år og nyuddannet sygeplejerske, fik konstateret kræft.

En måned og tre dage senere døde hun – ni timer efter at ægteparret havde indviet en læge og en sygeplejerske i deres aftale om, at ingen af dem ønskede at blive holdt i live for enhver pris.

”Samme aften var hele familien samlet omkring Karinas seng. Jeg bøjede mig over hende, kyssede hende på kinden og sagde ’jeg elsker dig, nu må du godt give slip’. Og så holdt hun op med at trække vejret.”

”Sammenlignet med den frustration, Kirsten Jacobsen beskriver i sin bog, kan man sige, at jeg var heldig, fordi jeg fik lov til at træffe valget og holde vores aftale. Bagefter kunne jeg dog både glæde mig over det og være ked af, at jeg fik den mulighed. Jeg har spekuleret på, om det var for hurtigt, og om hun skulle have haft en chance til. Men i dag er jeg sikker på, at hun er blevet skånet for mange ting,” siger Per Green. ★

”Det er hammersvært med et regelsæt på hele det her område om undladelse af genoplivning og aktiv dødshjælp. Men det betyder jo ikke, at man politisk skal lade være med at tage diskussionen. Tryghed i befolkningen handler ikke kun om, at vi har tilstrækkeligt med ambulancer. Tryghed handler også om at lade patientens ønske komme i fokus,” siger Per Green.

DE TO UNDTAGELSER

Ambulancebehandlere og paramedicinere skal behandle akut sygdom og som udgangspunkt forsøge genoplivning ved hjertestop. Der er dog to situationer, der er undtaget. Ved hjertestop skal de ikke yde livgivende behandling, hvis der er:

- læsioner, der er uforenelige med fortsat liv (i praksis hvis hovedet er adskilt fra kroppen eller lignende)
- tydelige tegn på forrådnelse.

I tilfælde, hvor der er samtidig tilstedeværelse af dødsstivhed og ligpletter, kan det i samråd med den præhospitale akutlæge besluttes at undlade genoplivning.

KILDE: AMBULANCEBEHANDLER PER GREEN

Når du har med pårørende til døende eller meget syge at gøre

AF STINE ANDERSEN

GUIDE

1

Hvad er det korrekte svar, når en pårørende direkte eller indirekte beder om hjælp til at tage livet af en døende eller meget syg person?

Fortæl dem, at det må du ikke. Vi har ikke lov til at foretage en assisteret død. Opgaven er i stedet at få de pårørende videre i systemet. Man skal tale med dem om, hvilke andre muligheder der findes. Det kan være, hvis patienten er tilknyttet sygehusafdelingen. Det kan også være deres egen læge, der kan hjælpe. Der findes et team for lindrende behandling, og der er hjemmesygeplejersken. De kan hjælpe med at justere på medicinen, så det kan lindre lidelserne.

Man kan også hjælpe de pårørende, hvis de har det psykisk skidt. Så kan man måske få fat på en præst for at tale tingene igennem. Det vigtige er, at der både skal være hjælp til den pårørende og patienten.

2

Hvad er det korrekte svar, hvis en pårørende forsøger at overtale til at give en døende eller meget syg borger ekstra smertestillende medicin?

Hverken hjælpere, assistenter eller sygeplejersker må give medicin til en borger, hvis det ikke er ordineret af en læge. Så hvis der er nogen, der spørger, om de kan få mere eller andet medicin, skal man sige, at man skal have fat i en læge. Det er vigtigt, at der er noget personale over hver enkelt borger, som kan vurdere, hvad man kan forvente. Så kan man tale om en plan for den sidste tid, så der også er medicin, der kan bruges.

3

Er der en god rettesnor for, hvor meget man må involvere sig følelsesmæssigt i forhold til pårørendes sorg og frustrationer over en døende eller meget syg person?

Der er ingen specifikke retningslinjer. Det handler om, hvor tæt man er på patienten og de pårørende. Der er nogle, man bliver mere involverede i end andre. Indimellem er det den ansatte, der er den største støtte. Og så er der andre gange, hvor det ikke er. Det kommer an på, både hvad man selv giver tilladelse til, og hvad de pårørende ønsker.

4

Hvordan kan man på bedste vis være en støtte for en pårørende, som forgæves har bedt om hjælp til, at et døende eller meget sygt familiemedlem får hjælp til at komme herfra?

Tag en snak med dem, og vis åbenhed ved at sige, at man står til rådighed. Det afhænger af situationen, hvor meget de har lyst til at bruge en. Desuden kan man vejlede dem, så de ved, hvor de kan få hjælp.

Det er vigtigt, at man ikke bliver forskrækket over at snakke om det, der gør ondt. Og hvis det er pårørende, der ikke selv rækker ud, kan man italesætte det og sige: ”Jeg kan se, I har det svært. Er der nogen, I har brug for at snakke med?” Man kan altid spørge. Det værste er at lade som ingenting.

KILDER: JANNIE EMBORG, SOCIALRÅDGIVER OG BIRTE STOFFERSEN, TEAMSYGEPLEJERSKE

Det brudte løfte

I bogen 'Løftet' fortæller Kirsten Jacobsen historien om det sygdomsforløb, hendes mand var igennem, inden han døde.

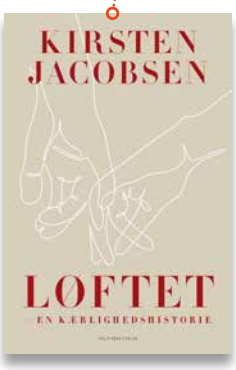

Det var bare en af de gange, hvor journalist og forfatter Kirsten Jacobsen oplevede, at hendes elskede mand var alene i det *mørke,* de havde lovet at skåne hinanden for.

"Kom tilbage, hvis du vil. Kom tilbage, hvis du kan," siger hun, før hans vejrtrækning pludselig bliver normal igen.

Hun vidste, han var i livsfare, og overvejede, om hun skulle ringe efter ambulancen. Det undlod hun og havde i stedet lagt sig tæt ind til ham og talt til ham.

På det tidspunkt er Lars Herluf Jensen – kaldet Luffe – 83 år og stærkt skrantende ovenpå en blodprop i hjernen. Og ifølge hans nu efterladte kone spekulerede hun flere gange på, om det var nu, løftet om, at de ikke måtte lade ægtefællen leve et uværdigt liv, skulle indfries.

Men det blev ved tanken, indtil han – som hun formulerer det – 'holdt sin del af aftalen og holdt op med at spise og drikke og altså sultede sig ihjel'.

"Jeg ved, at han bestemte sig, da han ikke forstod, der var krig i Ukraine, ikke kunne følge med i radioen, og det hele i øvrigt druknede i en pærevælling af skinnebenssår og den slags. Jeg kendte

ham jo så godt, og mit billede er, at han kiggede ned af sig selv og tænkte, 'den her krop vil jeg ikke være i. Nu er det slut'."

– Hvordan kunne hele det forløb have været anderledes?

"Jeg ville ønske, at han – da han stadig var bevidst – kunne sige, nu må du gerne give mig en skefuld et eller andet, der giver mig fred. Jeg havde også gerne stukket en kanyle i ham, hvis han havde bedt om det. Jeg er jo normalt ligeglad med regler, men …"

– Var det på grund af regler, du holdt dig tilbage?

"Nej. Jeg kunne ikke slå ham ihjel. Jeg kunne ikke slå ham ihjel. Jo. Hvis jeg vidste, at han ønskede det – og det var lovligt. Men det var det ikke. I stedet vidste han godt, at hvis han skulle tage livet af sig selv, skulle han holde op med at spise og drikke."

– Hvorfor har du skrevet bogen?

"Det har også været et kæmpe skridt for mig. Jeg har vel skrevet 25 bøger, men det er første gang, det handler om mig selv. Jeg har gjort det, fordi jeg ikke forstår, vi er så bange for døden. Vi skal jo dø, men vi taler om døden som et tabu. Det er forkert. Det er alt det, der sker forinden, der er tabu. Vi taler ikke om, hvordan vi kommer af med livet, når vi vil." ★

Scan koden og læs hele interviewet

GUIDE

BEHANDLINGSTESTAMENTE

Aktiv dødshjælp er ikke tilladt i Danmark. Man kan oprette et såkaldt behandlingstestamente.

1

Her gælder testamentet

Hvis du opretter et behandlingstestamente, kan du fravælge livsforlængende behandling, herunder genoplivning ved hjertestop, i tre situationer:

- Hvis du ligger for døden, og behandlingen kun vil forlænge dit liv, men ikke vil betyde, at du får det bedre eller får lindret dine smerter.
- Hvis du er så svækket af sygdom, ulykke eller alder, at du aldrig igen kommer til at kunne tage vare på dig selv fysisk og mentalt.
- Hvis behandlingen kan betyde, at du overlever, men lægen vurderer, at de fysiske konsekvenser af sygdommen eller af selve behandlingen vil være meget alvorlige og lidelsesfulde.

Du kan også fravælge behandling med tvang for en fysisk sygdom i en situation, hvor du ikke længere selv er i stand til at tage vare på dig selv. Hvis du fravælger dette, gælder det for eksempel også smertelindrende behandling. Sundhedspersonalet skal rette sig efter behandlingstestamentet. Det er op til en læge at afgøre, om du er blevet varigt inhabil og helbredsmæssigt opfylder et af de tre kriterier i testamentet. Vurderingen kan ikke tages af eksempelvis en ambulancebehandler eller en social- og sundhedsassistent.

2

En alternativ mulighed

Som alternativ til behandlingstestamentet kan man – vel at mærke hvis man stadig er habil – gennem sin praktiserende læge fastslå, at man ikke ønsker genoplivning eller livsforlængende behandling i en aktuel sygdomssituation. Lægelig dokumentation for beslutningen skal placeres et lettilgængeligt sted i eksempelvis plejehjemmets journal eller i hjemmet, så det kan bruges, hvis der opstår en akut situation.

3

En ny mulighed

I 2020 blev alle Folketingets partier enige om aftalen 'Det gode Ældreliv'. Et element i den aftale handler om, at habile borgere over 60 år skal have en lovsikret ret til at fravælge genoplivning ved hjertestop. Lovforslaget var i høring sidste år og træder efter planen i kraft i løbet af 2024. Man udfylder med MitID på Sundhed.dk (eller med et papirdokument). Er forsøg på genoplivning fravalgt, vil det kunne ses digitalt af ambulancereddere, læger og sundheds- og plejepersonale, skriver Ritzau.

4

Sådan gør du

Du kan oprette et behandlingstestamente på sundhed.dk. Her kan du også trække testamentet tilbage. Cirka 100.000 borgere har oprettet et behandlingstestamente.

KILDER: SM.DK, STPS.DK OG HENRIK KRISTENSEN, SEKTIONSLEDER I SUNDHEDSJURA I STYRELSEN FOR PATIENTSIKKERHED

De pårørende trygler

I Vestervig på den jyske vestkyst læste Camilla Thorn Kristensen 'Løftet' med stor interesse. Og hun kan sagtens følge budskabet i Kirsten Jacobsens bog.

"Hvis det alene står til mig, vil jeg foretrække at dø i mit eget hjem i trygge omgivelser. Og jeg vil selv bestemme, hvornår det skulle ske," siger den 36-årige Camilla Thorn Kristensen.

Til daglig arbejder hun i Thisteds kommunale hjemmepleje. Her har hun mødt borgere, der bad om hjælp til at komme herfra. Og hun har mødt pårørende, der nærmest tryglende er kommet med den samme opfordring. Men selvom hun ofte godt forstår dem, er hun aldrig kommet deres ønsker i møde.

"De er i sorg og krise, og så er det os, der kommer i hjemmet, der er i skudlinjen. Men vi er underlagt bestemmelser og lovgivning og kan selvfølgelig ikke imødekomme deres ønske om en form for dødshjælp," siger hun.

– Hvad gør du så?

"Min vigtigste opgave er at lytte til dem, trøste dem og turde møde dem i dét, der optager dem. Når en borger fortæller mig, at det nok snart er slut, skal jeg ikke lade som om, at alt nok bliver bedre. I stedet spørger jeg for eksempel, om den pågældende er ked af det, og jeg kan dele deres håb om, at det snart får en ende. Vi skal turde gå ind i den dialog, for det bliver ikke værre af, at vi sætter ord på det."

Pas på de pårørende

Samtidig oplever Camilla Thorn Kristensen, at 'Løftet' også rummer mange andre facetter og perspektiver end blot spørgsmålet om retten til at bestemme over sit eget liv. Det er også

> **DE VÆRSTE TILFÆLDE ER NOK PÅRØRENDE TIL DEMENTE. TIL SIDST KAN DE IKKE LÆNGERE MÆRKE SIG SELV.**
>
> **CAMILLA THORN KRISTENSEN**
> SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENT

en bog om, hvordan hjemmeplejen – og sundhedsvæsnet i det hele taget – kan gøre tingene bedre. Og om det at være pårørende.

”Det rammer mig, når Kirsten Jacobsen beskriver, hvordan hun fik at vide, at hun med meget kort varsel skulle sørge for at indkøbe bleer og vaskeklude og alt muligt andet, så hjemmeplejen kunne passe hendes mand. Hun var jo i krise, og den pludselige opgave kom bag på hende, og så tænker jeg på, om vi kunne gøre den slags anderledes og i større respekt.”

”Bogen understreger også, hvor vigtigt det er at have øje på de pårørende. Kirsten Jacobsen viger jo stort set ikke fra sin mands side, og det er beundringsværdigt, at hun formåede det. Men det er faktisk et mønster, vi tit ser. Ægtefællen kan være en enorm ressource, men vi ser desværre også, at det slider så hårdt på de pårørende at kæmpe, at de selv bliver meget syge. De værste tilfælde er nok pårørende til demente. Til sidst kan de ikke længere mærke sig selv. Som personale er det os, der skal handle og tænke os ind i de pårørendes frustrationer,” siger Camilla Thorn Kristensen.

– *Hvad tænker du, når Kirsten Jacobsen skriver, at tabuet ikke er døden, men derimod alle de valg, vi træffer forinden?*

”Det er så godt set. I dag er spørgsmålet, om vi holder liv i folk af hensyn til patienten, til etikken eller til lovgivningen. Ud fra mit personlige perspektiv skal alle have lov til at træffe det valg selv.” ★

”Det rammer mig, når Kirsten Jacobsen beskriver, hvordan hun fik at vide, at hun med meget kort varsel skulle sørge for at indkøbe bleer og vaskeklude og alt muligt andet, så hjemmeplejen kunne passe hendes mand,” siger Camilla Thorn Kristensen.

Få rabat på dine sommeroplevelser
– se alle rabatterne på **pluskort.dk**

PlusPark.

Oplev den skønne forlystelsespark i Århus, som byder på mere end 40 forlystelser, boder, spil, og legepladser hele sommeren.

Op til 20%

TIVOLI friheden
NYDES BEDST SAMMEN

PlusHave.

Sommer i Tivoli er en eventyrlig tid i den gamle Have i hjertet af København. I Tivoli er du garanteret timevis af hygge.

Særpris

TIVOLI

PlusDyr.

Køb billetter og årskort til Zoologisk Have København med PlusKort rabat, og oplev mere end 4.000 fantastiske dyr.

15 %

ZOO

PlusKlodser.

Køb billetter til LEGOLAND® med rabat. Besøg THE LEGO® MOVIE™ World, mærk suset gennem kongeborgen i Dragen, og flyv højt til vejrs i Flying Eagle.

Op til 43%

LEGOLAND BILLUND RESORT

PlusMode.

Få rabat på gavekort til Zalando, og brug det på sommertøj, sko, accessories, sport og beauty fra flere tusinde brands.

10 %

zalando

PlusFerie.

Skal du nyde sommeren i udlandet? Så book en ferie med Apollo Rejser. Her venter ekstra gode ferieoplevelser for hele familien.

3-5 %

apollo

Der tages forbehold for trykfejl og ændrede rabataftaler. Læs vilkår og betingelser for rabataftalerne på pluskort.dk

FOA PlusKort.

ANDROID APP ON Google play

Available on the iPhone App Store

Scan QR-koden og få dit PlusKort og alle rabatterne på mobilen med det samme.

PÆDAGOGISK ASSISTENT ANDERS LUND MIKKELSEN:

JEG VAR ENSOM OG VRED PÅ SYSTEMET

AF IDA ØSTERLUND | FOTO: PER RASMUSSEN

”Allerede som 10-årig stjal jeg cigaretskodder, og som 12-årig begyndte jeg at eksperimentere med øl, fordi jeg så, hvordan de gjorde min far glad. Det hjalp på den tristhed, jeg gik med. Jeg blev mobbet i skolen, og min eneste ven var nabodrengen. Vi begyndte at lave indbrud, og jeg blev sendt på kostskole. Fra jeg var 12 til 18, røg jeg ind og ud af institutioner, og som 15-årig kom jeg i ungdomsfængsel. Efter jeg fyldte 18, boede jeg skiftevis hos kærester og på gaden i Odense og forsøgte med antabusbehandling, men det virkede ikke. Jeg prøvede også Minnesotabehandling. Det virkede, indtil jeg stak af med en pige og fik et årelangt amfetaminmisbrug.

Til sidst endte jeg i fængsel. Her startede drømmen om at blive clean, så jeg valgte at sidde min dom ud og gik igen i Minnesotabehandling og til møder med Anonyme Narkomaner. Det blev min vej ud. Efter to år som clean startede jeg på misbrugskonsulentuddannelsen og arbejdede først i en døgnbehandling, inden jeg søgte job på Kofoedsminde, en institution for kriminelle udviklingshæmmede. Via mit job blev jeg med fuld løn uddannet til pædagogisk assistent, og til efteråret vil jeg søge ind på meritpædagoguddannelsen.

Jeg elsker at skabe relationer til beboerne og konfliktmægle. Jeg ved, hvordan det er at være ensom. At være skidevred på systemet og føle, at der ikke er nogen, der gider en. Og dem, der gerne vil, har en bagtanke. Jeg forstår det, når jeg står over for en rasende beboer. Hvis jeg selv skal sige det, er jeg god til mit arbejde. Mine erfaringer gør, at beboerne stoler på, hvad jeg siger. Især beboere med misbrug. Dem holder jeg særlige samtaler med, som mine kolleger ikke kan. At stå her i dag kan ikke beskrives. Det er så surrealistisk og vildt. Jeg er slet ikke i tvivl om, at var jeg fortsat, var jeg død, ligesom mange af mine kammerater fra dengang er. På den måde er jeg jo en lykkelig mand. ★

| CV |
2019-2021: Uddannelse til pædagogisk assistent
2016: Ansat som ufaglært på Kofoedsminde
2008-2011: Uddannelse som misbrugskonsulent
2006: Folkeskolens afsluttende eksamen
2005: Clean efter Minnesotabehandling

LÆS FLERE: ‘MIN VEJ’ PÅ FAGBLADETFOA.DK

A-KASSEN

HUSK AT GIVE BESKED OM FERIE

Skal du på ferie i foråret, eller er du ved at planlægge sommerferien, så husk at få styr på det med feriedagpengene, og hvem du skal informere om ferien.

AF MIKKEL MELDGAARD BLOCH

Hvis du er i arbejde, skal du aftale ferien med din arbejdsgiver. Er du ledig, kan du selv vælge, hvornår du vil holde ferie, men både jobcentret og din lokale a-kasse skal have besked – enten telefonisk eller skriftligt. Du skriver til din lokale a-kasse i foa.dk/post. Vi skal have besked senest på feriens første dag. Jobcentret skal have besked så hurtigt som muligt og mindst to uger før feriens start.

Hvis du ikke overholder denne frist, har du pligt til at deltage i de møder og aktiviteter, som jobcentret indkalder til – også selvom du holder ferie. Deltager du ikke, risikerer du at miste dagpengene for en periode.

Hvis du vil være sikker på at have dine feriedagpenge inden feriens start, skal vi have modtaget din ansøgning senest en måned, inden du holder ferien.

Sådan søger du

Du søger om at få udbetalt feriedagpenge foa.dk/feriedagpenge. Du kan som regel tidligst få udbetalt dine feriedagpenge, når du har holdt den ferie, du måtte have optjent fra en arbejdsgiver – husk at oplyse på ansøgningen om feriedagpenge, hvis du har optjent ferie hos en arbejdsgiver.

Tjek, om du har feriedagpenge

Hvis du har modtaget dagpenge, feriedagpenge eller barselsdagpenge efter 1. september 2022, kan du have optjent ret til at få udbetalt feriedagpenge fra FOAs A-kasse. Hvis du har optjent et antal dage med feriedagpenge, vil du på din seneste udbetalingsmeddelelse kunne se, hvor mange dage du har optjent.

De dage med feriedagpenge, som du har optjent siden 1. september 2022, kan du afholde frem til 31. december 2023. Du kan søge om at få feriedagpengene udbetalt frem til 31. januar 2024.

Krav du skal opfylde

Feriedagpenge kan betragtes som en erstatning for, at du ikke har optjent ret til fuld ferie hos en arbejdsgiver, for eksempel fordi du har været på dagpenge i en periode.

I modsætning til feriepenge optjent efter ferieloven er feriedagpenge en særlig ydelse, som du kun har ret til, hvis du opfylder nogle særlige betingelser.

Du skal blandt andet have ret til dagpenge på ferietidspunktet og være i arbejde som lønmodtager eller være ledig og tilmeldt jobcentret. Hvis du har ret til at forlænge din dagpengeret, kan du også modtage feriedagpenge i den forlængede dagpengeperiode.

Du skal desuden umiddelbart før ferien opholde dig i Danmark og stå til rådighed for arbejdsmarkedet. ★

REDAKTIONEN@FOA.DK

Læs mere
foa.dk/feriedagpenge

HUSK!

23. juni
kan du udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk/find-blanketter. Se oversigt over alle datoer på foa.dk/udbetalingsperioder.

Skal du i virksomhedspraktik?
Få gode råd i vores pjece om virksomhedspraktik, som du finder på foa.dk/skal-du-i-virksomhedspraktik.

Vidste du ...
at dagpengemodtagere på grund af nye regler nu har langt større mulighed for selv at vælge, om samtalerne med a-kassen og jobcentret skal foregå ved fysisk fremmøde, over telefonen eller via Teams? Reglerne trådte i kraft 22. marts 2023.

Nyt job?
Find dit nye job på foa.dk/foajob.

Digital post
Har du husket at tjekke din post fra FOA? Det gør du på foa.dk/post. Husk, at du på Mit FOA i øverste højre hjørne på hjemmesiden kan se og evt. ændre, hvordan du får besked, når der er post til dig. Vi anbefaler, at du både får besked pr. mail og sms.

A-KASSENS CALLCENTER
– en udvidet service til dig
Hvis du har brug for at kontakte a-kassen uden for normal åbningstid, kan du ringe til callcentret på tlf. 46 97 10 10. Vi har åbent mandag til fredag kl. 16-20. Her kan du få hjælp, når du har brug for det.

OSTEKIKS OG SOMMERSALAT

Savner du inspiration til en velsmagende madpakke, der kan holde energien oppe, så kig med her. Ostekiks er gode både som mellemmåltid og tilbehør til en enkel salat af middagsrester.

AF KATRINE KLINKEN | FOTO: LINE FALCK

Ostekiks

ca. 30 stk.

Ostekiks

125 g smør
120 g hvedemel
50 g fuldkornshvedemel
½ tsk. paprika
125 g fast ost
1 æg
2-3 spsk. sesamfrø

Sommersalat

2-3 kogte kartofler, 250 g
1 skoleagurk
1 hårdkogt æg
75 g kogte bønner evt. fra dåse
1 spsk. olivenolie
½ spsk. æblecidereddike
1 tsk. grov Dijonsennep
2 blade grøn salat
1 håndfuld frisk basilikum
salt og peber

Opskrift

Skær koldt smør i mindre stykker og smuldr det med mel og paprika, evt. i en foodprocessor, så det kommer til at ligne revet ost.
Kom fintrevet ost i dejen.
Tryk dejen sammen med et sammenpisket æg uden at ælte dejen.
Form dejen til en pølse på ca. 15 cm, tril den i sesamfrø og læg den tildækket i køleskabet ca. 20 min.
Tænd ovnen på 200 gr. Skær 2-3 mm tykke skiver af dejen. Læg dem på en bageplade med bagepapir.
Sæt bagepladen i midten af den varme ovn og bag ostekiksene ca. 8 min., eller til de har fået farve. Afkøl på en bagerist.

Skær kartofler, agurk og æg til sommersalaten i små stykker og bland sammen med bønnerne.
Rør en dressing af olie, eddike, sennep, hakket basilikum og krydr med salt og peber.
Vend dressingen i salaten.

Katrine Klinken er kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent.

Læs mere
instagram.com/katrineklinken

DET SKER

FREDERIKSSUND
Seniorklubben. 20. sep. kl. 13.30: 'Amish-folket' – Orla Hansen og Louise Elmquist fortæller om besøg hos amish-folket i Pennsylvania. |18. okt. kl. 13.30: 'Natteravnene' – to natte-ravne fra lokalområdet fortæller om deres frivillige arbejde.

HORSENS
Seniorklubben. 20. jun.: Sejltur til og rundtur på Endelave samt tid på egen hånd. Frokost på kroen er egenbetaling. Årligt kontingent i seniorklubben 160 kr./222 kr. i FOA. Tilmelding til udflugterne skal ske til formand Dorrit Bank på 60 19 70 16/dorrit.bank@stofanet.dk eller kasserer Sonja Møller Andersen på 60 71 17 80/sonja_andersen@stofanet.dk. Træffes bedst kl. 17-18.

ODENSE
Seniorklub. 29. aug. *kl. 10-12: 'Toner af guld' underholder med et koncertforedrag, 'Matador i ord og toner' i FOA, Vesterbro 120. Bagefter er der socialt samvær og spisning af medbragt madpakke. Der serveres kaffe i pausen. | 12. sep. kl. 11: Hygge og samvær på Bondestuen, Sdr. Boulevard 85, Odense. Vi mødes på Bondestuen kl. 11, hvor der bliver mulighed for at bestille drikkevarer og få æggekage. Pris medlem 150 kr./ikkemedlem 200 kr.

SØNDERBORG
Seniorklub. 7. sep. kl. 14: Sommerlotto, FOA Sønderborg, tilmelding senest 31. aug. | 21. sep. kl. 14: Foredrag om Alex-Miraklet fra Stalins Gulag, FOA Sønderborg, tilmelding senest 14. sep. | 12. okt. kl. 14: Fødselsdagsfest for alle. Vi er alle blevet et år ældre og det skal fejres. FOA Sønderborg, tilmelding senest 5. okt. | 9. nov. kl. 14: Lotto, FOA Sønderborg, tilmelding senest 2. nov. | 23. nov. kl. 14: Julegåtur i Sønderskoven. Vi mødes ved Naturskolen, tilmelding senest 16. nov. | 30. nov. kl. 9.15: Juletur til Neumünster, afgang fra Sønderborg Politistation, tilmelding/betaling senest 10. okt. | 7. dec. kl. 12: Julefrokost, Ulkebøl Forsamlingshus, tilmelding/betaling senest 23. nov. Husk tilmelding på 46 97 34 00/fagl020@foa.dk. Program for 2023 kan ses på hjemmesiden/hentes i afdelingen. Bemærk, som efterlønner/førtidspensionist kan du frit benytte dig af seniorklubbens arrangementer.

SØNDERJYLLAND
Seniorklubben. 18. sep. kl. 14: Ingrid Wehlitz fortæller om en af hendes rejser, FOAs mødelokaler på Brundevej 2, Rødekro. Tilmelding senest 11. sep. på foa.dk/afdelinger/foa-soenderjylland. Ret til ændringer forbeholdes. Ved møder i afdelingen er kaffe gratis for alle. Ægtefælle og samlever/ betaler entréprisen ved arrangementer ude af huset. Husk, du automatisk er medlem af seniorklubben som efterlønner/pensionist.

VEST
Seniorklub Varde. 4. sep. kl. 14: Diætist Betina Nielsen fortæller om kostens betydning for vores sundhed og velvære. Kaffe m. brød koster 25 kr. Du må gerne invitere pårørende med – det koster 50 kr. Tilmelding senest 28. aug.: Anna Lise Nielsen på 30 66 01 75. Betaling for arrangementer kan betales via bankoverførsel på reg. nr. 5385 konto nr. 0250957. Husk at påføre navn, dato for arrangement, samt FOA Seniorklub Varde.
Seniorklub Vejen. 4. sep. kl. 14: 'Når livet gør ondt' v. sosuassistent Camilla Lund. Afholdes i Konfirmandhuset, Brudepladsen 1, Skodborg.

VESTSJÆLLAND
Afdelingen. 31. maj, kl. 19-21: Foredrag v. Maiken Juul om tankestyring, motivation og trivsel i Slagelse. | 24. aug.: kl. 19-21: Ginsmagning med Ginstinct i Slagelse. | 6. sep. kl. 17-20.30: Besøg på Forsorgsmuseet i Slagelse.
Seniorklubben Holbæk. 17. aug. kl. 8-18: Fælles bustur til Boesdal Oplevelsescenter. | 2. okt. kl. 13-15: Foredrag v. Mikkel Vale – 75 dage på fjeldet i Nordnorge. | 6. nov. kl. 13-15: Klubbens årlige Andespil. | 4. dec. kl. 12-16: Julefrokost.
Seniorklubben Kalundborg-Odsherred. 17. aug. kl. 8-18: Fælles bustur til Boesdal Oplevelsescenter. | 12. sep. kl. 11-14: Foredrag v. Kurt Lindholm Frederiksen – Fra Høng til Nordkap. | 30. nov. kl. 11-14: Julefrokost.
Seniorklubben Ringsted. 7. sep. kl. 14-16: Foredrag v. Kirsten Erlendsson: I læserens tjeneste. | 5. okt. kl. 12-15: 35-årsjubilæum. | 2. nov. kl. 14-16: Generalforsamling og bankospil. | 7. dec. kl. 13-16: Julefrokost.
Seniorklubben Slagelse. 21. aug. kl. 14-16: Foredrag v. Carsten Egø Nielsen: Herregårde i Slagelse Kommune. | 18. sep. kl. 14-16: Foredrag v. Merete Jensen: Caminoen – en rejse med sjælen. | 16. okt. kl. 14-16: Banko. | 13. nov. kl. 14-16: Foredrag v. sognepræst Andreas Christensen om Matador. | 8. dec. kl. 13-16: Julefrokost.

MEDLEMSPULSEN

Vindere i marts 2023

Hovedpræmievinder
Michelle Gerda Hviid, FOA Odense

Gavekort til Coop
Gunver Maria Birch, FOA Midt- og Vestjylland
Pia Høg Jensen, FOA Odense
Pia Charlotte Lange, FOA Nordjylland
Lilli Johanne Carstensen, FOA Vest
Camilla Andersen, FOA Nordjylland

Hovedpræmien er et weekendophold for 2 på et Comwell-hotel i Danmark.
Desuden har vi hver måned 5 Coop-gavekort til en værdi a 300 kr. Nye deltagere er velkomne på **foa.dk/medlemspulsen**

Tjek din løn

Får du den løn, du har krav på? Det kan godt betale sig at tjekke din lønseddel. Nogle gange er der fejl i den, der betyder, at du ikke får den løn, du har krav på. FOA kan tjekke din løn og finde ud af, om du har penge til gode. Tjek din løn på: foa.dk/loentjek

FOA

KONTAKT FOA

FOA, forbundshuset
Staunings Plads 1-3
1790 København V

Telefon: 46 97 26 26
Åbningstid:
Mandag-torsdag
8.30-16.00
Fredag 8.30-15.00

FOA-afdelinger

Afd. 1: 46 97 11 00
foa.dk/foa1
Bornholm: 46 97 33 13
foa.dk/bornholm
Frederikshavn: 46 97 11 70
foa.dk/frederikshavn
Frederikssund: 46 97 12 00
foa.dk/frederikssund
Guldborgsund: 46 97 17 50
foa.dk/guldborgsund
Horsens: 46 97 14 55
foa.dk/horsens
KLS: 46 97 15 00
foa.dk/kls
Køge: 46 97 16 00
foa.dk/koege
LFS: 35 44 45 46
foa.dk/lfs
Mariagerfjord: 98 51 21 11
foa.dk/mariagerfjord
Midtjylland: 46 97 30 30
foa.dk/midtjylland
Midt- og Vestjylland:
46 97 14 14
foa.dk/midt-vestjylland
Nordjylland: 46 97 29 00
foa.dk/nordjylland
Nordsjælland: 46 97 33 90
foa.dk/nordsjaelland
Odense: 46 97 18 00
foa.dk/odense
Randers: 46 97 19 00
foa.dk/randers
Roskilde: 46 97 19 90
foa.dk/roskilde
Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20
foa.dk/silkeborg-skanderborg
Social- og Sundhedsafdelingen:
46 97 22 22
foa.dk/sosu

QUIZ

1. Hvor meget har Marit-Børve Jørgen fået tilbage i sygedagpenge?
A. 100.000 kroner
B. 187.000 kroner
C. 300.000 kroner

2. Hvad elsker Anders Lund Mikkelsen på sit arbejde?
A. At skabe relationer til beboerne og konfliktmægle
B. At lave klimavenlig mad
C. At bruge naturen som rehabiliterende indsats

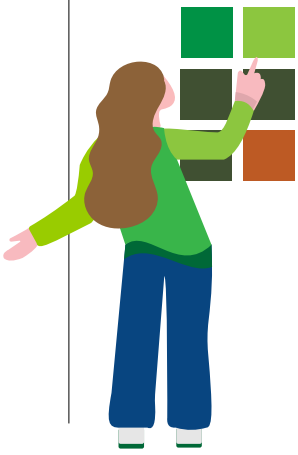

3. FOA har sammen med seks andre fagforbund lanceret en fælles vejledning med KL. Hvad handler den om?
A. Arbejdstidsaftalerne på døgnområdet
B. Hvordan man får en mere retfærdig lokalløn
C. Behandling af arbejdsskader

4. Vi er gået tæt på en af illustrationerne i dette nummer af Fagbladet FOA. Hvad forestiller det?
A. En kraftig morgenvækning
B. En illustration til et podcastafsnit
C. Et børneværelsestapet

5. Hvad oplever Per Green i sit arbejde som ambulancebehandler?
A. At nysgerrige tilskuere til trafikulykker går i vejen for redningsarbejdet
B. Han møder pårørende, der siger, at de nok ikke skulle havet ringet 112
C. At det er svært at bytte vagt, når man har brug for en fridag

KAN DU DIT FAGBLAD?

Vær med i lodtrækningen om et gavekort til Coop til en værdi af 250 kroner. Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle svar i dette nummer af Fagbladet FOA.
Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen. Besvar quizzen på fagbladetfoa.dk/quiz senest **21. juli**.

Vinder af quizzen i Fagbladet FOA nr. 2/2023 er **Ina Aggersbjerg Kristensen, Hadsten**.

Storstrøm: 46 97 28 00
foa.dk/storstroem
Sydfyn: 46 97 27 27
foa.dk/sydfyn
Sønderborg: 46 97 34 00
foa.dk/soenderborg
Sønderjylland: 46 97 35 00
foa.dk/soenderjylland
Trekanten: 46 97 36 10
foa.dk/trekanten

Vendsyssel:
46 97 10 30/46 97 13 46
foa.dk/vendsyssel
Vest: 76 10 93 50
foa.dk/vest
Vestsjælland: 46 97 38 60
foa.dk/vestsjaelland
Århus: 89 36 66 66
foa.dk/aarhus

PMF-afdelinger

FOA/PMF Kbh. Syd:
46 97 28 50
foa.dk/foa-pmf-kbh-syd
PMF afd. 1: 46 97 31 01
foa.dk/pmf1
PMF afd. 4: 43 71 66 90
foa.dk/pmf4
PMF Fyn: 46 97 13 13
foa.dk/pmf-fyn

PenSam
Jørgen Knudsens Vej 2
Postboks 282
3520 Farum
Telefon: 44 39 39 39
pensam@pensam.dk
pensam.dk

Redaktionen sluttet
24. maj 2023

Indlæg til 'Det sker' sendes til Henriette Monrad, hmon@foa.dk

Frist til nummer 5
21. august
Frist til nummer 6
16. oktober

Annoncer
Media-Partners
Telefon: 28 57 08 57
jorgen@media-partners.dk

Annoncefrist
Nummer 4
8. august
Nummer 5
26. september

Annoncer og indstik, som er udsendt sammen med Fagbladet FOA, er ikke udtryk for FOAs anbefalinger.

Nummer 4 udkommer
Uge 36 2023

Synspunkter fremsat i Fagbladet FOA er ikke nødvendigvis sammenfaldende med FOAs synspunkter.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

PRESSENÆVNET

Medlem af Danske Medier

DANSKE MEDIERS OPLAGSKONTROL

Tilsluttet Specialmediernes Oplagskontrol

Oplag:
169.153/12. årgang
Tryk: Stibo Complete
ISSN: 1901-5712

SVANEMÆRKET Tryksag 5041 0004

TRYKT I DANMARK

FSC www.fsc.org MIX Papir | Støtter ansvarligt skovbrug FSC® C012075

Udgiver:
FOA
Staunings Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 46 97 26 26
foa.dk
e-mail: foa@foa.dk

KOLLEGA KRAM

TINA JENSEN:

ANNA OPDAGER TING, VI ANDRE IKKE SER

Tina Jensen, social- og sundhedshjælper på botilbuddet Egehuset i Jammerbugt Kommune, roser sin kollega Anna Stentoft.

Hvorfor fortjener Anna et kram?
Anna er sådan en, man virkelig gerne vil have på sit hold. Hun er så empatisk og spotter med det samme, hvis en kollega er mut eller hænger lidt med hovedet. Så kommer hun hen og lægger en hånd på skulderen og tilbyder et kram. Man føler sig virkelig set og hørt i hendes selskab.

Hun blev færdig som pædagogisk assistent for to år siden og er allerede så dygtig. Hun stiller gode faglige spørgsmål, observerer og finder på nye måder at gå til borgerne på. En af dem, vi har i vores team, kan godt køre op, men Anna har spottet, at hvis man fanger ham med en sang – det kan være 'I en lille båd, der gynger' – så bliver han glad og rolig. Det inspirerer os andre til at arbejde med *low arousal*. Hun har også fundet ud af, at han kan regne. 2 + 2 = 4, 4 + 4 = 8, og sådan kan han blive ved. Han synes, det er sjovt at lægge tal sammen. Det vidste vi andre ikke, at han kunne, indtil Anna kom. Hun har blik for ting, som vi andre ikke opdager.

Anna er et naturmenneske, som på en lørdagsvagt gerne siger: "Er det ikke i dag, vi skal lave bål?" Og så bager vi pandekager sammen med beboerne, eller vi tager ud til Vesterhavet – der er så meget initiativ i hende. Også når det gælder det kollegiale samvær. "I kan da bare komme hjem til mig", sagde hun i december, og så var vi 20 kolleger til julefrokost med flot dækket bord i hendes toværelses lejlighed. Anna er bare verdens bedste kollega. ★

AF MERETE NIELSEN | FOTO: CLAUS BJØRN LARSEN

KRAMMET GÅR TIL
Anna Stentoft
Pædagogisk assistent

Har du en skøn kollega, der fortjener et kram her på siden, så skriv til redaktionen@foa.dk. Der er et gavekort på 250 kr. til Coop til kollegahygge, hvis vi bruger dit tip.

GOD SOMMER!

Fagbladet FOA ønsker alle sine læsere en god sommer – hvad enten det bliver på job eller på ferie!

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

Din nye sundhedsordning tager hånd om dit helbred
Din pension i PenSam indeholder nu også en sundhedsordning. Den er til for at hjælpe dig, så du kan undgå at miste jobbet. Du har mulighed for at få behandling hos blandt andet fysioterapeut, kiropraktor og psykolog. Og er du ramt af stress, kan du få et stressforløb. Vi sidder også klar ved telefonen, hvis du har brug for afklaring og overblik over dine behandlingsmuligheder.
Læs mere på pensam.dk/sundhedsordning
PenSam
Gør livet lidt bedre